

19

Oikaisuvaatimus määräaikaiseen virkasuhteeseen ottamisesta

HEL 2024-012352 T 01 01 01 01

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää kuntalain 134 §:n nojalla hylätä ***** oikaisuvaatimuksen, jonka hän on tehnyt Helsingin medialukion apulaisrehtorin 23.9.2024 tekemästä päätöksestä, koska oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aiheutta päätöksen muuttamiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta viittaa perusteluinaan esittelijän esittämiin seikkoihin.

Esittelijän perustelut

***** on tehnyt 9.10.2024 Helsingin kaupungin kirjaamoon saapuneen oikaisuvaatimuksen Helsingin Medialukion apulaisrehtorin tekemästä päätöksestä, jolla apulaisrehtori on ottanut historian ja yhteiskuntaopin lehtorin vuorotteluvapaan sijaisuutta koskevaan virkasuhteeseen tehtävään filosofian maisteri *****

Apulaisrehtori on antanut asiassa lausunnon.

Kuntalain 134 §:n 1 momentin nojalla kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua.

Kuntalain 137 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa ja oikealle toimielimelle.

Hallintosäännön 14 luvun 1 §:n 2 mom. 5 kohdan mukaan, ellei toisin ole määrätty toimialajohtaja ottaa palvelukseen toimialan viranhaltijat ja työntekijät. Toimialajohtajan henkilöstöasioiden delegeoineista 5.3.2024 tekemään päätökseen (27 §) perustuen apulaisrehtori ottaa sijaisen määräaikaiseen virkasuhteeseen.

Hakuprosessista

Hakuilmoituksessa haettiin medialukioon historian ja yhteiskuntaopin lehtorin vuorotteluvapaan sijaista ajalle 31.7.2024-26.11.2024. Tehtävä on ollut julkisesti haettavana Helsingin kaupungin rekrytointijärjestel-

mässä ja muissa Helsingin kaupungin rekrytointikanavissa 13.5.-27.5.2024.

Hakuilmoituksessa kelpoisuuden ilmoitettiin määräytyvän asetuksen 1998/986 mukaan. Määräaikaisissa tehtävissä kelpoisuusvaatimukset täyttävien hakijoiden puuttuessa myös vaadittavaa kelpoisuutta vailla olevat hakijat otetaan huomioon. Lisäksi hakuilmoituksessa ilmoitettiin, että vuorotteluvapaan sijaiseksi voidaan palkata ainoastaan TE-toimistossa työttömänä työnhakijana oleva henkilö. Sijaisen tulee täyttää vähintään yksi seuraavista ehdoista:

- hän on ollut työttömänä työnhakijana TE-toimistossa yhdenjaksoisesti tai osissa vähintään 90 kalenteripäivää sijaisuutta edeltäneiden 14 kuukauden aikana
- hän on alle 30-vuotias, jonka ammatti- tai korkeakoulututkinnosta on kulunut alle vuosi
- hän on vuorotteluvapaasijaisuuden alkaessa alle 25-vuotias tai yli 55-vuotias.

Apulaisrehtorin päätöksen mukaan tehtävää haki hakuajan kuluessa 19 henkilöä, joista 15 täytti vaaditun kelpoisuuden. Rehtorin päätöksen mukaan hakemusten perusteella kolme hakijaa kutsuttiin haastatteluun, joista päätöksen mukaan kaksi perui haastatteluun saapumisen. Apulaisrehtorin päätöksen mukaan haastattelun suorittivat apulaisrehtori ja historian ja yhteiskuntaopin lehtori.

Oikaisuvaatimuksesta

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan kumottavaksi päätös, sillä nimitys on vastoin tarkoituksenmukaisuutta. Oikaisuvaatimuksessa tuodaan esille, että päätös on tehty vasta virantoimitusajan alkamisen jälkeen ja asian käsittelyssä on tapahtunut menettelyvirheitä. Lisäksi tuodaan esille, että viranomaisen on käyttänyt toimivaltaansa väärin tarkoituksiin ja päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja valitun henkilön nimityksen olevan epätarkoituksenmukaista. Samoin oikaisuvaatimuksen mukaan virkasuhteen täytössä on syrjitty eräitä hakijoita ja päätöksen tekijän tehneen päätöksensä esteellisenä.

Oikaisuvaatimuksen tekijän perustelut ilmenevät tarkemmin liitteenä olevasta oikaisuvaatimuksesta.

Lainsäädännöstä

Lain kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 6 §:n 1 momentin mukaan virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa. Perustuslain 125 §:n 2 momentin mukaan yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Lisäksi virkasuhteeseen otettavalla on oltava erikseen säädetty tai kun-

nan päättämä erityinen kelpoisuus. Opettajan kelpoisuudesta säädetään opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetussa asetuksessa.

Taidolla tarkoitetaan lähinnä koulutuksen tai työkokemuksen avulla hankittuja tietoja ja taitoja. Kyvyllä viitataan yleisesti tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilön ominaisuuksiin, kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävän hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin. Koetetulla kansalaiskunnolla tarkoitetaan yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä. Yleisiä nimitysperusteita on tulkittava yhdessä asianomaisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin.

Opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen 10 §:ssä säädetään lukion aineenopettajan kelpoisuudesta. Kyseisen säännöksen mukaan aineenopetusta on kelpoinen antamaan henkilö, joka on suorittanut 1) ylemmän korkeakoulututkinnon; 2) yhdessä opettavassa aineessa aineenopettajan koulutukseen kuuluvat opettavan aineen opinnot, jotka ovat perus- ja aineopinnot sekä syventävät opinnot tutkinnon pääaineessa tai siihen rinnastettavassa kokonaisuudessa, laajuudeltaan vähintään 120 opintopistettä, ja kussakin muussa opettavassa aineessa aineenopettajan koulutukseen kuuluvat opettavan aineen opinnot, jotka ovat perus- ja aineopinnot yliopiston opiaineessa tai siihen rinnastettavassa kokonaisuudessa, laajuudeltaan vähintään 60 opintopistettä; 3) vähintään 60 opintopisteen tai 35 opintoviikon laajuiset opettajan pedagogiset opinnot.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 5 §:n mukaan sellaiseen virkasuhteeseen, joka on ollut julkisesti haettavana, voidaan ottaa vain henkilö, joka on hakenut sitä kirjallisesti ennen hakuajan päätymistä ja silloin täyttää kelpoisuusvaatimukset.

Kyseisessä määräaikaisessa virkasuhteessa on kyse vuorotteluvapaan sijaisesta, jota koskevista ehdoista on säädetty vuorotteluvapaalain (30.12.2002/1305, kumottu lailla 30.5.2024/275, joka on voimassa 1.8.2024 alkaen) 9 §:ssä. Kyseisen säännöksen mukaan sijaiseksi on palkattava sellainen työ- ja elinkeinotoimistossa työttömänä työnhakijana oleva, joka on ollut työttömänä työnhakijana yhdenjaksoisesti tai osissa vähintään 90 kalenteripäivää vuorotteluvapaan alkamista edeltäneiden 14 kuukauden aikana. Sijaiseksi palkattavan on oltava työttömänä työnhakijana välittömästi ennen vuorotteluvapaan alkamista. Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, sijaiseksi voidaan palkata alle 30-vuotias työ- ja elinkeinotoimistossa työttömänä työnhakijana oleva, jonka ammatti- tai korkeakoulututkinnon suorittamisesta on kulunut enintään yksi vuosi taikka työtön työnhakija, joka vuorotteluvapaan al-

kaessa on alle 25-vuotias tai yli 55-vuotias. Sijaiseksi ei voida palkata henkilöä, jota pidetään työttömyysturvalain 2 luvun 10 §:ssä tarkoitettuna päätoimisena opiskelijana.

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 12 §:ssä säädetään syrjinnän kiellosta. Työnantajan on kohdeltava viranhaltijoita tasapuolisesti, jollei siitä poikkeaminen ole viranhaltijoiden tehtävät ja asema huomioon ottaen perusteltua.

Yhdenvertaisuuslain 8 §:n 1 momentin mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Kuntalain 143 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomaisen kieltää täytäntöönpanon.

Asian arviointi

Määräaikaiseen virkasuhteeseen valittu on asiaan saadun kirjallisen selvityksen perusteella muodollisesti kelpoinen. Virkasuhteeseen valittu on hakemuksensa mukaan filosofian maisteri, suorittanut historian aineen opinnot tutkinnon pääaineena (165 op) sekä yhteiskuntaopin aineen opinnot (60 op). Lisäksi valittu on suorittanut opettajan pedagogiset opinnot. Apulaisrehtorin päätöksen mukaan hänen valintaansa puolsi laaja-alainen kiinnostus oppiaineistaan ja ymmärrys niiden kehittämisestä. Apulaisrehtorin lausunnon mukaan valitulla oli työkokemuksen kautta hankittu ryhmänhallinnantaidot eri koulumuodoissa ja erityisesti kiinnostus Helsingin medialukion yhteiskunnallisen painotuksen toteuttamiseen oman oppiaineen opetuksessa puolisivat valintaa.

Oikaisuvaatimuksessa on tuotu esille, että päätöksentekijä olisi tehnyt päätöksensä esteellisenä. Oikaisuvaatimuksessa ei kuitenkaan perustella tätä tarkemmin. Apulaisrehtorin lausunnon mukaan haastattelijat eivät tunteneet valittua aikaisemmin, eikä valittu ollut työskennellyt aikaisemmin Helsingin medialukiassa. Asian käsittelyssä ei ole muutoinkaan tullut ilmi mitään sellaista, jonka perusteella apulaisrehtori päätöksentekijänä olisi ollut esteellinen.

Oikaisuvaatimuksessa tuodaan esille, että virkasuhteen täytössä olisi syrjitty eräitä hakijoita. Oikaisuvaatimuksessa ei kuitenkaan perustella tätä väitettä tarkemmin. Apulaisrehtorin lausunnon mukaan hakijoita vertailtiin ennen haastatteluun kutsumista hakemusten perusteella.

Apulaisrehtorin lausunnon mukaan vertailussa ei syrjitty hakijoita, vaan kaikki hakijat, joilla oli hakuajan päättymisen mennessä suoritettuna pätevyysvaatimat opinnot sekä opettajan pedagogiset opinnot otettiin huomioon vertailussa. Hakumenettelyn luonteeseen kuuluu, ettei kaikkia hakijoita kutsuta haastatteluun. Apulaisrehtorin päätöksen mukaan haastatteluun kutsuttiin kolme hakijaa, joista kaksi perui haastatteluun saapumisen.

Kyse on vajaan neljän kuukauden mittaisesta vuorotteluvapaan sijaisesta. Tehtävään valitun on tullut täyttää siten myös vuorotteluvapaan sijaista koskevat edellytykset, jotka hän on apulaisrehtorin lausunnon mukaan täyttänyt.

Esittelijä toteaa, että virkavalintaa koskeva päätös on sinänsä annettu tiedoksi pitkän ajan kuluttua. Oikaisuvaatimusaika alkaa kuitenkin kulua päätöksen tiedoksisaannista.

Työnantajalla on laaja harkintavalta valita kelpoisuusvaatimukset täyttävistä hakijoista virkasuhteeseen soveltuvin hakija. Viranhaltijan valinta perustuu kokonaisharkintaan. Kokonaisharkinnassa arvioidaan, kenen kelpoisuusvaatimukset täyttävistä hakijoista on taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto huomioon ottaen parhaat edellytykset hoitaa virkaa.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aihetta päätöksen muuttamiseen. Apulaisrehtori on harkintansa mukaan voinut valita koulutuksen, työkokemuksen ja haastattelussa ilmenevien seikkojen kokonaisarviointin perusteella soveltuvimmaksi arvioimansa hakijan historian ja yhteiskuntaopin lehtorin määräaikaiseen virkasuhteeseen tehtävään. Apulaisrehtori ei ole valintaa tehdessään asettanut hakijoita eri asemaan. Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole esittänyt sellaisia seikkoja, jotka osoittaisivat, että apulaisrehtori olisi käyttänyt harkintavaltaansa muuhun kuin, mihin se tässä asiassa on ollut käytettävissä tai päätöksenteon tapahtuneen esteellisenä.

Esittelijä esittää edellä lausuttuun, apulaisrehtorin päätökseen ja lausuntoon viitaten, että oikaisuvaatimus hylätään.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Harri Korhonen

Lisätiedot

Emmi Väisänen, HR-juristi, puhelin: 310 32391
emmi.vaisanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valintapäätös

26.11.2024

Asia/19

2	Päättäjän lausunto
3	Hakuilmoitus
4	Valitun hakemus
5	Oikaisuvaatimus

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Tiedoksi

Apulaisrehtori